

Mexico

Naar goede jaarlijkse gewoonte trekt Vides Vlaanderen elke zomer naar Ocototec, een bergdorpje in het zuiden van Mexico. We organiseren er speelpleinwerking voor de kinderen van het dorp en worden helemaal ondergedompeld in de plaatselijke cultuur. Elk jaar wordt er gekeken naar de talenten in de groep om speciale workshops te organiseren: gitaarles, toneel, dans, ... Het project verschilt van jaar tot jaar: soms geven we speelplein in het dorp, trekken we naar de gehuchtjes

in de bergen rond Ocototec of geven we animatorcursus aan de Mexicaanse jongeren.

En ... zien we ook iets van het land?

Minstens één dag in de week maken we een uitstap in de omgeving gemaakt, om zo ook andere aspecten van het land te ontdekken. Een boottocht in de Cañon del Sumidero, een bezoek aan het indianenstadje San Cristobal de las Casas en souvenirs kopen op één van de gezellige marktjes zijn maar enkele van de mogelijkheden.

Van Mexico City naar Ocototec, een hele reis...

Van Mexico City naar Tuxtla Gutiérrez (de hoofdstad van Chiapas) is het ongeveer 11 uur rijden op de bus. Dan is het nog eens drie uur met de camionette naar Ocototec. Dit is de enige manier om dit bergachtige gebied te bereiken. Ocototec is één van de 119 gemeenschappen van Chiapas, de meeste zuidelijke staat van Mexico. Het bestaat uit een dorpskern met vijf wijken eromheen, daarnaast zijn er ook nog 24 kleine gemeenschappen (comunidades) in de bergen. Het hele gebied strekt zich uit over ongeveer 60km². Het is een prachtige, bergachtige streek met een weelderige plantengroei en een hard klimaat.

Ocototec betekent letterlijk: "*cerro de los ocotes*", ofwel heuvel van de pijnbomen. Pijnbomen typeren de regio rond Ocototec, ze zijn cruciaal in het dagelijkse leven om vuur te maken om het voedsel op te bereiden en om zich te verwarmen bij koud weer.

Er wonen ongeveer 15.000 personen. Sommige van de gehuchtjes bestaan slechts uit een tiental families.

Sinds 2004 is Ocotopex via een geasfalteerde weg verbonden met de rest van Chiapas. Doordat het gebied zolang geïsoleerd is gebleven, zijn veel van de traditionele gebruiken lange tijd bewaard gebleven. Sinds de weg voltooid is, verstedelijkt het dorp. Huizen van hout worden geleidelijk vervangen door betonnen woningen. Toch zijn de meeste huizen nog steeds in slechte staat.

De belangrijkste economische activiteit in Ocotopex is landbouw en veeteelt, gericht op de productie voor eigen gebruik. Er worden voornamelijk maïs, bonen, koffie en bananen geteeld. Heel wat indianen zijn verplicht om elders werk en een inkomen te zoeken. Ze laten hun familie achter in het dorp en gaan werken als bijvoorbeeld bouwvakkers in steden dichtbij of veraf. Door de ellendige situatie van de vele mensen, zijn problemen van overmatig alcoholgebruik reëel. Deze moeilijke economische situatie impliceert dat vrouwen vaak alleen moeten instaan voor de opvoeding van hun kinderen.

De zapatisten

Chiapas is de armste staat van Mexico. De cijfers spreken voor zich: meer dan tachtig procent van de autochtonen heeft geen drinkbaar water, geen toegang tot gezondheidszorg, geen elektriciteit, ... De helft van de bevolking heeft niet genoeg te eten en ongeveer tachtig procent van de kinderen is ondervoed. Chiapas is de staat met de grootste kindersterfte. Eén derde van de kinderen gaat er nooit naar school. Omwille van deze problemen is het Ejército Zapatista de Liberación Nacional (EZLN) ontstaan. Het EZLN is een antikapitalistische beweging die streeft naar autonomie van de Indiaanse bevolking en zich verzet tegen neoliberale globalisering. Het is genoemd naar de Mexicaanse anarchistische opstandelingenleider Emiliano Zapata. De beweging maakt, in tegenstelling tot veel andere guerrillabewegingen, veel gebruik van communicatie (o.a. massamedia, internet, ...) en veel minder van geweld om haar doelstellingen te verwezenlijken. Om deze en andere redenen wordt het EZLN wel de eerste postmoderne opstand genoemd. Chiapas is dan ook niet gevaarlijker dan de rest van Mexico

om er te verblijven. Je wordt er verrast door de vriendelijkheid en eenvoud van de plaatselijke bevolking, de schoonheid van de natuur, de bergen en het pittoreske landschap.

De inheemse bevolking

De indianen maken nog slechts tien procent uit van de Mexicaanse bevolking, maar in Chiapas zijn ze nog steeds goed vertegenwoordigd. Ongeveer één vierde van de bevolking is inheems. Ze behoren tot verschillende volken: de Tzotzil, Tzeltal, Chool, Tojolabale, Zoque en de Lacandon vormen de grootste groepen. Elke groep heeft zijn eigen taal die totaal verschillend is van de andere, velen van hen spreken ook geen Spaans.

In Ocotopéc wonen vooral Zoque-indianen. De cultuur van de Zoque wordt gekenmerkt door een eenvoudige manier van leven. Ze zijn gevoelig voor de religieuze dimensie van het leven en hebben een sterke openheid naar God. Elke gemeenschap heeft haar eigen kerkje (met daarnaast steevast een basketbalplein). De Zoque hebben een sterk gevoel voor gastvrijheid, zeker voor een vreemde gast of een buur in nood. Maar ze hebben ook een sterk minderwaardigheidscomplex, ze hebben het moeilijk om als Zoque naar buiten te komen, hun eigen taal te spreken of zich te kleden naar hun tradities.

¿Español? ¡Sí, señor!

Om met kinderen en ouders te kunnen communiceren en dus van elkaar te kunnen leren, is Spaans spreken een must! Hoe beter je de taal beheerst, hoe vlotter de contacten verlopen. Spaans is helemaal geen moeilijke taal, maar het is wel wat wennen aan de uitspraak. In Mexico spreken de bewoners het Spaans op een minder snel tempo dan in Spanje, wat natuurlijk mooi meegenomen is voor

beginners. Er zijn verschillende mogelijkheden om het Spaans onder de knie te krijgen. Als je over een grote portie discipline beschikt, kan zelfstudie via bijvoorbeeld *Assimil* zeer goed zijn. Heb je echter regelmaat nodig en iemand die achter je veren zit, dan volg je best ergens een taalcursus.

En hoe zit het met het weer...?

Mexico kent grote klimatologische verschillen en daarmee samenhangend een grote diversiteit aan vegetatie. Dit komt voort uit de hoogteverschillen die het land kent. De kust- en plateaugebieden beneden 750 meter vallen onder de *tierra caliente* of de warme zone, vrijwel al deze gebieden hebben een vochtig en tropisch klimaat. De andere hoger gelegen gebieden vallen onder de *tierra fria* of de koude zone, deze hebben een gematigd tot subtropisch klimaat. Ocototec ligt op een hoogte van ongeveer 1500 meter, de temperatuur in de lente en zomer bedraagt er minimum 12 graden en maximum 25 graden. Het regenseizoen valt in de zomer, met als natste maanden juli tot september.

Wil je meer informatie over dit project, aarzel dan niet ons te contacteren via www.videsvlaanderen.be